ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1994

Vyhlásené: 24.09.1994 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

255

ZÁKON
NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY
z 24. augusta 1994
o poľnej stráži

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

§ 1
Účel zákona

Účelom tohto zákona je ustanoviť podmienky vzniku poľnej stráže a vymedziť jej základné práva a povinnosti pri ochrane poľnohospodárskych kultúr, plodín a majetku (ďalej len „poľnohospodársky majetok"), ktorý slúži na zabezpečenie poľnohospodárskej výroby a nachádza sa na poľnohospodárskych pozemkoch mimo intravilánu obce.[1])

§ 2

(1) Vlastník alebo nájomca (ďalej len „vlastník") poľnohospodárskych pozemkov uvedených v § 1 môže požiadať okresný úrad o zapísanie za člena poľnej stráže do zoznamu po predchádzajúcom vyjadrení starostu obce, v ktorej katastrálnom území bude svoju činnosť vykonávať.

(2) Vlastníci poľnohospodárskych pozemkov môžu za účelom zapísania člena poľnej stráže do zoznamu zriadiť spoločenstvo vlastníkov poľnohospodárskych pozemkov.

§ 3

(1) Spoločenstvo vlastníkov poľnohospodárskych pozemkov je právnická osoba, ktorá sa zakladá písomnou zmluvou a vzniká registráciou v registri spoločenstiev, ktorý vedie okresný úrad.

(2) Zmluva o založení spoločenstva vlastníkov poľnohospodárskych pozemkov musí obsahovať

a) názov a sídlo spoločenstva, z ktorého musí byť zrejmé, že ide o spoločenstvo vlastníkov poľnohospodárskej pôdy,

b) orgány spoločenstva, ich právomoci a spôsob konania v mene spoločenstva navonok,

c) povinnosť členov spoločenstva uhrádzať náklady spojené s činnosťou člena poľnej stráže, výšku a spôsob ich plnenia,

d) spôsob úhrady škody vzniknutej v súvislosti s činnosťou člena poľnej stráže,

e) spôsob majetkového vyporiadania pri zániku spoločenstva.

(3) Zmeny v zmluve o založení spoločenstva vlastníkov poľnohospodárskych pozemkov sú účinné dňom registrácie okresným úradom.

§ 4
Spôsobilosť na výkon funkcie člena poľnej stráže

(1) Členom poľnej stráže môže byť osoba, ktorá dovŕšila 21 rokov, je bezúhonná, odborne spôsobilá a je zapísaná v zozname členov poľnej stráže, ktorý vedie okresný úrad.

(2) Za bezúhonnú osobu sa na účely tohto zákona považuje ten, kto nebol v posledných piatich rokoch právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin.

(3) Odborná spôsobilosť uchádzača za člena poľnej stráže sa overuje skúškou na okresnom úrade pred komisiou, ktorú tvoria dvaja zástupcovia okresného úradu a zástupca územného útvaru Policajného zboru.

(4) Obsahom skúšky podľa odseku 3 je preukázanie základných znalostí z trestného práva, právnej úpravy priestupkov a použitia donucovacích prostriedkov.

(5) Prípravu na skúšku odbornej spôsobilosti podľa odseku 3 možno vykonať vo vzdelávacom zariadení.[2])

(6) Člen poľnej stráže skladá do rúk prednostu okresného úradu sľub tohto znenia: „Sľubujem, že budem verný Slovenskej republike, budem dodržiavať zákony a ostatné všeobecne záväzné právne predpisy a budem vykonávať s najväčšou starostlivosťou ochranu poľnohospodárskeho majetku.“.

§ 5

(1) Okresný úrad vedie zoznam členov poľnej stráže, v ktorom uvedie meno a priezvisko, trvalý pobyt člena poľnej stráže, dátum zloženia sľubu, označenie vlastníka alebo spoločenstva vlastníkov poľnohospodárskych pozemkov, pre ktoré bol člen poľnej stráže zapísaný do zoznamu, ako aj názov katastrálneho územia, v ktorom člen poľnej stráže svoju funkciu vykonáva.

(2) Člena poľnej stráže zapisuje do zoznamu okresný úrad na návrh vlastníka alebo spoločenstva vlastníkov poľnohospodárskych pozemkov po predchádzajúcom vyjadrení obce.

(3) Po zapísaní člena poľnej stráže do zoznamu a po zložení sľubu mu vydá okresný úrad osvedčenie a preukaz člena poľnej stráže. V osvedčení musí byť uvedené katastrálne územie a vlastník alebo spoločenstvo vlastníkov poľnohospodárskych pozemkov, pre ktorých bol člen poľnej stráže zapísaný do zoznamu.

(4) Člen poľnej stráže má pri plnení úloh podľa tohto zákona postavenie verejného činiteľa.

(5) Člen poľnej stráže je k vlastníkovi alebo k spoločenstvu vlastníkov poľnohospodárskych pozemkov v pracovnoprávnom vzťahu[3]) a ich vzájomná zodpovednosť je upravená osobitnými predpismi.[4])

§ 6
Preukazovanie príslušnosti k poľnej stráži

(1) Člen poľnej stráže preukáže svoju totožnosť rovnošatou, preukazom člena poľnej stráže, ako aj ústnym vyhlásením „poľná stráž“.

(2) Rovnošatu určí vlastník; rovnošata musí byť označená slovami „poľná stráž“ a nesmie byť zameniteľná s rovnošatou ozbrojených zborov alebo ozbrojených síl.

(3) Preukaz člena poľnej stráže obsahuje fotografiu, meno a priezvisko člena poľnej stráže, názov „Poľná stráž“, názov katastrálneho územia a označenie vlastníka alebo spoločenstva vlastníkov poľnohospodárskych pozemkov, pre ktorých bol člen poľnej stráže zapísaný do zoznamu, evidenčné číslo, ako aj úradnú pečiatku okresného úradu a podpis prednostu okresného úradu.

Oprávnenia člena poľnej stráže

§ 7

Člen poľnej stráže je pri plnení úloh oprávnený

a) požiadať preukázanie totožnosti a vysvetlenie od osoby pristihnutej pri konaní poškodzujúcom alebo ohrozujúcom poľnohospodársky majetok alebo pri odôvodnenom podozrení z takého konania; ak osoba odmietne preukázať svoju totožnosť alebo ju nemôže preukázať ani po predchádzajúcom poskytnutí potrebnej súčinnosti na preukázanie svojej totožnosti, je člen poľnej stráže oprávnený predviesť takú osobu na útvar Policajného zboru za účelom zistenia jej totožnosti,

b) vyzvať osobu, aby upustila od konania poškodzujúceho alebo ohrozujúceho poľnohospodársky majetok, a v prípade, že neuposlúchne výzvu, predviesť ju a odovzdať príslušnému útvaru Policajného zboru,

c) odňať vec získanú konaním poškodzujúcim alebo ohrozujúcim poľnohospodársky majetok,

d) použiť varovný výstrel do vzduchu na odvrátenie škody veľkého rozsahu, ktorá bezprostredne ohrozuje majetok, bezpečnosť prevádzky alebo iné dôležité záujmy spoločnosti,

e) v prípade nutnej obrany alebo krajnej núdze[5]) použiť zbraň,

f) použiť do služby služobného psa,

g) požiadať o spoluprácu obecnú políciu alebo príslušný útvar Policajného zboru,

h) prikázať každému, kto nepreukáže alebo o kom nie je známe, že je vlastník alebo nájomca poľnohospodárskych pozemkov alebo že na ich pokyn na týchto pozemkoch pracuje, alebo preukáže iný právny nárok, aby tieto pozemky opustil alebo na ne nevstupoval,

i) ukladať za priestupky pokuty v blokovom konaní v rozsahu a za podmienok ustanovených osobitným predpisom.[6])

§ 8

(1) Člen poľnej stráže pri výkone oprávnení môže primerane použiť hmaty, chvaty, údery a kopy sebaobrany, slzotvorné prostriedky a služobného psa, aby

a) zaistil bezpečnosť inej alebo vlastnej osoby pred útokom, ak sa po výzve od útoku neupustí, útok bezprostredne hrozí, trvá alebo podľa všetkých známok bude pokračovať,

b) zabránil úmyselnému poškodzovaniu poľnohospodárskeho majetku,

c) predviedol osobu uvedenú v § 7 písm. a) a b) na príslušný útvar Policajného zboru, ak kladie aktívny odpor.

(2) Hmaty a chvaty je člen poľnej stráže oprávnený použiť, aby predviedol osobu uvedenú v § 7 písm. a) a b), pokiaľ tá kladie pasívny odpor.

(3) Služobného psa je člen poľnej stráže oprávnený použiť, aby zaistil bezpečnosť inej alebo vlastnej osoby, ak sa po výzve neupustí od útoku, útok bezprostredne hrozí, trvá alebo podľa všetkých známok bude pokračovať, alebo aby zabránil úmyselnému poškodzovaniu poľnohospodárskeho majetku.

(4) Pri zákroku proti tehotnej žene, osobe vysokého veku, osobe so zjavnou telesnou chybou a proti osobe mladšej ako 15 rokov je člen poľnej stráže oprávnený použiť z donucovacích prostriedkov iba hmaty a chvaty. Ostatné donucovacie prostriedky je člen poľnej stráže oprávnený

použiť len vtedy, keď útok týchto osôb bezprostredne ohrozuje životy a zdravie iných osôb alebo člena poľnej stráže, alebo hrozí závažná škoda na majetku a nebezpečenstvo nemožno odvrátiť inak.

(5) Člen poľnej stráže používa psa s náhubkom. Ak to povaha a intenzita útoku, prípadne prekonanie odporu vyžaduje, môže použiť služobného psa bez náhubku.

§ 9
Povinnosti člena poľnej stráže

(1) Člen poľnej stráže je povinný

a) preukázať sa pri plnení úloh na požiadanie preukazom člena poľnej stráže,

b) mať pri sebe oprávnenie na nosenie zbrane (zbrojný preukaz), ktoré má pri výkone funkcie,

c) bezodkladne odovzdať predvedenú osobu príslušnému úradu Policajného zboru,

d) oznamovať priestupky a prispievať k ich objasňovaniu a oznamovať trestné činy, ako aj podozrivé osoby príslušným orgánom,[7])

e) bezodkladne odovzdať vec odňatú podľa § 7 písm. c) orgánu, ktorý rozhoduje o protiprávnom konaní, ktorým bola vec získaná,

f) oznámiť vlastníkovi alebo spoločenstvu vlastníkov poľnohospodárskej pôdy zistenú škodu na poľnohospodárskom majetku, prípadne aj fyzickú osobu alebo právnickú osobu, ktoré škodu spôsobili,

g) oznámiť okresnému úradu, ktorý ho zapísal do zoznamu, stratu preukazu člena poľnej stráže,

h) odovzdať príslušnému okresnému úradu preukaz člena poľnej stráže v prípade vyškrtnutia zo zoznamu členov poľnej stráže.

(2) Pri použití zbrane je člen poľnej stráže povinný

a) zachovávať nevyhnutnú opatrnosť, najmä aby nebol ohrozený život osôb,

b) čo najviac šetriť život osoby, proti ktorej zákrok smeruje,

c) zistiť priame následky použitia zbrane, len čo tak môže urobiť bez ohrozenia seba alebo inej osoby, poranenému poskytnúť pomoc alebo zabezpečiť lekárske ošetrenie,

d) o použití zbrane proti osobe bezodkladne upovedomiť útvar Policajného zboru.

§ 10
Vyškrtnutie člena poľnej stráže

(1) Okresný úrad, ktorý člena poľnej stráže zapísal do zoznamu, ho môže vyškrtnúť zo zoznamu členov poľnej stráže aj bez návrhu vlastníka alebo spoločenstva vlastníkov poľnohospodárskych pozemkov, ak

a) nastanú okolnosti, ktoré bránia tomu, aby člen poľnej stráže naďalej plnil svoje úlohy,

b) člen poľnej stráže prekročí svoje oprávnenia alebo inak poruší svoj sľub,

c) člen poľnej stráže požiada o vyškrtnutie zo zoznamu členov poľnej stráže.

(2) O vyškrtnutí člena poľnej stráže zo zoznamu informuje okresný úrad vlastníka alebo spoločenstvo vlastníkov poľnohospodárskych pozemkov, na ktorých návrh bol člen poľnej stráže do zoznamu zapísaný.

§ 11

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. októbrom 1994.

Michal Kováč v. r.

Ivan Gašparovič v. r.

Jozef Moravčík v. r.

1) § 48 ods. 8 zákona Slovenskej národnej rady č. 266/1992 Zb. o katastri nehnuteľností v Slovenskej republike.

2) § 7 a 8 vyhlášky Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 51/1991 Zb., ktorou sa určujú bližšie podmienky zabezpečovania rekvalifikácie uchádzačov o zamestnanie a zamestnancov, ako aj podmienky na vydávanie dokladov o kvalifikácii s celoštátnou pôsobnosťou.

3) Napr. § 27 a nasl. Zákonníka práce,
§ 233 a nasl. Zákonníka práce.

4) Napr. § 170 a nasl. Zákonníka práce,
vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 280/1993 Z. z., ktorou sa ustanovujú bližšie podmienky a sadzby poistného zákonného poistenia organizácie pre prípad zodpovednosti za škodu pri pracovnom úraze alebo chorobe z povolania.

5) § 13 a 14 Trestného zákona.

6) Zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

7) Napr. § 52 zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. v znení neskorších predpisov,
§ 12 ods. 1 Trestného poriadku.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.